

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 138/06-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. septembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti J. B. a M. B., obaja bytom V., zastúpených advokátkou JUDr. Ľ. V., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice – okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C 1292/91) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. B. a M. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice – okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C 1292/91) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice – okolie prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. B. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice – okolie p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. M. B. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Košice – okolie p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. J. B. a M. B. p r i z n á v a úhradu trov konania 9 392 Sk (slovom deväťtisícristodevät’desiatdva slovenských korún), ktoré im je Okresný súd Košice – okolie p o v i n n ý zaplatiť na účet advokátky JUDr. Ľ. V., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 138/06-11 zo 4. mája 2006 prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť J. B. a M. B., obaja bytom V. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Ľ. V., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice – okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00, pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C 1292/91 a po rozhodnutí o zastavení časti konania a vylúčení zvyšnej časti na samostatné konanie vedenom pod sp. zn. 7 C 198/98.

Zo sťažnosti vyplýva, že právni predchodcovia sťažovateľov (rodičia sťažovateľky) podali 6. novembra 1991 okresnému súdu návrh na začatie konania o určenie hranice pozemkov, ktorým sa súčasne domáhali, aby súd uložil odporcom povinnosť vydať časť pozemku určenú znaleckým posudkom, postaviť oporný múr na takto zistenej hranici a odstrániť existujúci plot medzi susediacimi pozemkami. Vec bola vedená okresným súdom pod sp. zn. 7 C 1292/91. Okresný súd uznesením z 31. marca 1998 konanie v časti o určenie hranice pozemkov zastavil a vo zvyšnej časti vec vylúčil na samostatné konanie pod sp. zn. 7 C 198/98 z dôvodu, že konanie o určenie priebehu hranice pozemkov patrilo s účinnosťou od 1. januára 1998 do právomoci príslušných katastrálnych odborov okresných úradov a zvyšné nároky žalobcov sú odvodené od určenia hranice, o ktorej súd pre nedostatok právomoci v tomto konaní rozhodnúť nemohol.

Podaním z 9. februára 2000 sťažovatelia (medzitým vstúpili do konania ako noví vlastníci pozemku) rozšírili svoj návrh o uloženie povinnosti vybudovať „pevnú hrádzu a vykonať iné vhodné opatrenia zabraňujúce zosuvu pôdy“ zo susedných parciel odporcov pozdĺž celej hranice pozemku. Okresný súd rozsudkom zo 7. septembra 2000 rozhodol, že žalovaní sú povinní vypratáť a vydať sťažovateľom časť pozemku podľa vyznačenia v znaleckom posudku, ktorý je súčasťou rozsudku a zvyšok nárokov sťažovateľov vylúčil na samostatné konanie pod sp. zn. 7 C 626/00. V tejto veci okresný súd 9. novembra 2004 vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za zmenu návrhu a na predloženie listu vlastníctva. Pojednávanie, ktoré sa konalo 30. septembra 2005, bolo odročené na 6. október 2005 za účelom ohliadky na mieste. Okresný súd dosiaľ vo veci nerozhodol. Sťažovatelia ako posledný úkon uviedli výzvu súdu z 11. januára 2006, aby upresnili výrok, ktorého sa domáhajú.

Sťažovatelia sú toho názoru, že ide o ten istý súdny spor od roku 1991, v ktorom okresný súd doteraz v celom rozsahu nerozhodol, a preto navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Právo sťažovateľov J. B. a manželky M. B. zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na konanie bez zbytočných prieťahov konaním Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 7 C 626/00 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Košice – okolie aby konal vo veci vedenej pod sp. 7 C 626/00.

Sťažovateľom sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 000,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice – okolie povinný zaplatiť sťažovateľom do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľom sa priznáva náhrada trov konania.“

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie a predsedu okresného súdu aj na vyjadrenie k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľov a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 20. júna 2006 uviedol:

„- Čo sa týka vecnej stránky sťažnosti ako aj priebehu pojednávani táto v podstate korešponduje s obsahom sťažnosti podanej sťažovateľmi. Súd nemôže súhlasiť s tým, že „v podstate“ ide o ten istý spor od roku 1991, ktorí podali právnu predchodcovia sťažovateľov, pretože pôvodne sa domáhali určenia priebehu hranice pozemkov a ich následné vydanie. O tejto veci bolo právoplatne rozhodnuté a podanie sťažovateľov, ktorí rozšírili pôvodný žalobný petit, tento bol vylúčený na samostatné konanie, pretože sa domáhali ochrany vlastníckeho práva na základe iných skutočností ako v pôvodnej žalobe. Zároveň je potrebné poukázať aj na to, že zmeny v katastrálnom zákone (o určenie priebehu hranice pozemkov) spôsobili nečinnosť súdu, pretože súdy nemali v kompetencii tieto spory riešiť.

- Čo sa týka konania vo vylúčenej veci, mohlo dôjsť k nečinnosti súdu, ktorá bola spôsobená personálnymi zmenami, avšak aj samotnou nečinnosťou sťažovateľov. Tak ako je uvedené v sťažnosti doklady potrebné pre rozhodnutie súdu boli predložené až po jeho výzve dňa 11. 11. 2004 a špecifikácia žalobného petitu bola predložená súdu až dňa 20. 1. 2006, kedy žalobcovia konkrétne uviedli, čoho sa domáhajú v danom spore.

Od tejto doby sa vo veci plynule koná a skutočnosť, že prejednávajúca sudkyňa bola práceneschopná v čase, keď bol vytýčený termín pojednávania, prípadne ohliadka, táto sa nedá ničím ovplyvniť.

Vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie a proti tomuto uzneseniu podali sťažovatelia (žalobcovia) odvolanie.

V súčasnosti sa celý spisový materiál nachádza na Krajskom súde v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu o nariadení znaleckého dokazovania a o zložení zálohy na jeho vykonanie. Spis je vedený pod sp. zn. 2 Co 201/06 a z tohto dôvodu Vám ho nemôžeme zaslať.“

V nadväznosti na odpoveď predsedu okresného súdu si ústavný súd vyžiadal spis z Krajského súdu v Košiciach.

Z predloženého spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh konania:

1. Dňa 7. novembra 1991 bol okresnému súdu doručený návrh rodičov sťažovateľky M. B., ktorým žiadali o určenie hranice pozemkov podľa znaleckého posudku a uloženie povinnosti odporcom vydať časť pozemku určenú znaleckým posudkom, postaviť oporný múr na takto zistenej hranici a odstrániť plot medzi parcelami.
2. Pojednávanie z 28. novembra 1991 bolo odročené na neurčito s tým, že budú predvolaní navrhnutí svedkovia.
3. Pojednávanie z 9. januára 1992 bolo odročené na neurčito za účelom vykonania ohliadky na mieste.
4. Ohliadka na mieste sa uskutočnila 5. februára 1992.
5. Pojednávanie zo 14. mája 1992 bolo odročené na neurčito za účelom pokusu o zmier. Dňa 27. mája 1992 navrhovatelia oznámili, že k dohode nedošlo a podaním doručeným 14. júla 1992 navrhli vykonať znalecké dokazovanie.
6. Okresný súd uznesením z 21. augusta 1992 ustanovil znalca z odboru geodézie za účelom porovnania priebehu mapovaných a užívacích hraníc medzi pozemkami účastníkov, vytýčenia hraníc v prírode a určenia rozsahu plochy, ktorú žalovaní užívajú neoprávnene.

7. Pojednávanie zo 7. septembra 1992 bolo odročené na neurčito za účelom vypracovania znaleckého posudku a zadováženia navrhnutých písomných podkladov.
8. Dňa 8. decembra 1992 bolo doručené oznámenie znalca, že sa pokúsil o zameranie sporných pozemkov, čo zmaril žalobca 1), ktorý mu predložil námietku zaujatosti.
9. Okresný súd uznesením z 21. decembra 1992 ustanovil iného znalca.
10. Dňa 27. januára 1993 okresný súd vydal opravné uznesenie, ktorým do uznesenia z 21. decembra 1992 doplnil výrok o zrušení predošlého ustanovenia znalca. Listom doručeným 7. februára 1993 znalec odmietol vypracovanie znaleckého posudku z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti.
11. Okresný súd uznesením z 22. februára 1993 zrušil uznesenie z 27. januára 1993 a ustanovil iného znalca, ktorý predložil znalecký posudok 7. apríla 1993.
12. Dňa 4. októbra 1993 okresný súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom. Uznesenie o znaleckom bolo vydané 10. decembra 1993.
13. Pojednávanie z 20. januára 1994 bolo odročené na neurčito, pretože sa nedostavili účastníci ani ich právni zástupcovia.
14. Na pojednávaní 23. júna 1994 súd vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil zmenu účastníkov na strane navrhovateľov na základe návrhu sťažovateľov doručeného 8. októbra 1993. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom znaleckého dokazovania s tým, že sa účastníci pokúsia o mimosúdnu dohodu. Sťažovatelia 9. augusta 1994 oznámili, že k mimosúdnej dohode nedošlo.
15. Okresný súd uznesením z 8. júla 1996 ustanovil znalca z odboru geodézie na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku a určil mu lehotu 60 dní.
16. Dňa 23. marca 1998 bol doručený znalecký posudok.
17. Na pojednávaní 31. marca 1998 okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým zastavil konanie v časti o určenie hranice pozemkov a nárok na vypratanie spornej časti pozemku a ochranu vlastníckeho práva vylúčil na samostatné konanie pod sp. zn. 7 C 198/98.
18. Dňa 8. júla 1998 okresný súd prerušil konanie sp. zn. 7 C 198/98 a 9. júla 1998 zaslal spis sp. zn. 7 C 1292/91 z dôvodu vecnej príslušnosti Okresnému úradu Košice – okolie, odboru katastrálneho.

19. Okresný súd sa 2. marca 1999 informoval na Okresnom úrade Košice – okolie, odbor katastrálny o stave konania o určenie hranice pozemkov.
20. Podaním doručeným 22. júna 1999 právna zástupkyňa sťažovateľov oznámila, že konanie o určenie hranice pozemkov bolo právoplatne skončené a požiadala o pokračovanie v konaní sp. zn. 7 C 198/98.
21. Na pojednávaní 17. januára 2000 právna zástupkyňa sťažovateľov predložila podanie, ktorým sťažovatelia upresnili a doplnili žalobný petit, ktorý v časti týkajúcej sa ochrany vlastníckeho práva ďalej doplnili podaním doručeným 11. februára 2000.
22. Pojednávanie z 9. marca 2000 bolo odročené na 4. máj 2000 (nedostavili sa odporcovia ani ich právny zástupca).
23. Pojednávanie zo 4. mája 2000 bolo odročené na 8. jún 2000 s tým, že odporcovia budú vyzvaní, aby sa vyjadrili k podaniam sťažovateľov, ktorými upravili žalobný petit.
24. Na pojednávaní 8. júna 2000 okresný súd rozhodol o pripustení zmeny návrhu a pojednávanie odročil na 4. september 2000.
25. Pojednávanie zo 4. septembra bolo odročené na účelom vyhlásenia rozhodnutia na 7. september 2000.
26. Dňa 7. septembra 2000 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým uložil žalovaným povinnosť vypratáť a vydať časť pozemku a zvyšok nároku sťažovateľov vylúčil na samostatné konanie pod sp. zn. 7 C 626/00.
27. Dňa 23. októbra 2000 bolo doručené odvolanie žalovaných. Okresný súd predložil spis odvolaciemu súdu 2. februára 2001. Odvolací súd uznesením sp. zn. 12 Co 37/01 z 26. júna 2001 zastavil odvolacie konanie na základe späťvzatia odvolania. Okresnému súdu bol spis doručený 17. júla 2001.
28. Sťažovatelia urgovali nariadenie termínu pojednávania 16. júla 2003, 8. apríla 2004, 24. júna 2004 a 7. októbra 2004.
29. Dňa 9. novembra 2004 okresný súd vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za zmenu návrhu a predloženie listu vlastníctva a geometrického plánu.
30. Termín pojednávania na 2. február 2005 bol z dôvodu práceneschopnosti sudkyne zrušený a nový termín bol určený na 20. apríl 2005.
31. Dňa 20. apríla 2005 bolo pojednávanie z dôvodu práceneschopnosti sudkyne odročené na 30. september 2005.

32. Dňa 30. septembra 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že 6. októbra 2005 sa uskutoční ohliadka na mieste.
33. Dňa 5. októbra 2005 bol termín ohliadky odročený na 20. október 2005 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne.
34. Dňa 10. januára 2006 okresný súd vyzval sťažovateľov, aby upresnili žalobný petit.
35. Uznesením z 21. apríla 2006 okresný súd ustanovil znalca z odboru stavebníctva a uložil mu zistiť príčinu zamákania (vlhnutia) nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov, či touto príčinnou môžu byť terénne úpravy, ktoré na svojom pozemku vykonali žalovaní a aké opatrenia je potrebné vykonať na odstránenie tohto stavu.
36. Dňa 4. mája 2006 bolo doručené odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu v časti, ktorou im bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Okresný súd predložil spis 15. mája 2006 odvolaciemu súdu.
O odvolaní zatiaľ nebolo rozhodnuté.

II.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (II. ÚS 61/98). Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. Tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 219/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02) zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje

(1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb a rozhoduje o ich porušení len v tých prípadoch, ak k nemu došlo po 15. februári 1993 (I. ÚS 49/93). Pri posudzovaní, či bola vec sťažovateľa prerokovaná bez zbytočných prietáhov však prihliada aj na deň začatia konania na súde a dobu, ktorá v konaní uplynula do 15. februára 1993 (III. ÚS 174/02). Vztahuje sa to aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníkov (I. ÚS 52/01).

1. Predmetom konania je určenie hranice pozemkov a vydanie časti pozemku a odstránenie plota. V súčasnosti sa koná o nárokoch vo veciach ochrany vlastníckeho práva. Podľa názoru ústavného súdu, posudzovaná vec tvorí súčasť bežnej rozhodovacej agendy prvostupňových súdov a nie je právne zložitá. Aj keď faktická zložitosť vyplýva z potreby znaleckého dokazovania znalcami z viacerých odborov, ktorých závery sú jedným zo základov pre rozhodnutie súdu vo veci samej, nemožno vec považovať za skutkovo zložitú do takej miery, aby odôvodnila doterajšiu dĺžku konania.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov v konaní pred okresným súdom, ústavný súd zo spisového materiálu zistil, že sťažovatelia viackrát predložili návrhy na zmenu (doplnenie) petitu. Túto skutočnosť ústavný súd hodnotí ako využitie procesných oprávnení, ktoré sťažovateľom na uplatňovanie a presadzovanie ich práv umožňuje príslušný procesný predpis, a preto ho nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy. Na druhej strane čas, ktorý všeobecné súdy potrebovali na vybavenie procesných úkonov účastníkov konania, nemôže ísť na vrub týchto súdov.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v namietanom konaní, bol postup okresného súdu.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti nesúhlasil s tým, že ide o ten istý spor od roku 1991. Zo spisu sp. zn. 7 C 1292/91 ústavný súd zistil, že pôvodní navrhovatelia

žiadali, aby súd rozsudkom určil hranicu medzi parcelami podľa znaleckého posudku, uložil odporcom povinnosť vydať časť pozemku určenú znaleckým posudkom, postaviť oporný múr na určenej hranici a odstrániť plot postavený medzi parcelami. Právoplatne už bolo rozhodnuté o určení hranice pozemkov a o vydaní časti pozemku. Nároky vo veci ochrany vlastníckeho práva boli vylúčené na samostatné konanie a sú predmetom konania vedeného pod sp. zn. 7 C 626/00. Okresný súd teda dosiaľ nerozhodol o všetkých nárokoch, ktoré navrhovatelia, resp. ich predchodcovia uplatnili už v roku 1991. Ústavný súd pri hodnotení postupu súdu zohľadnil, že pre rozhodnutie o ďalších nárokoch sťažovateľov bolo potrebné najskôr rozhodnúť o určení hranice pozemkov.

V pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 1292/91 okresný súd nepostupoval plynulo po odročení pojednávania z 23. júna 1994, keď ustanovil znalca za účelom vypracovania kontrolného znaleckého posudku až 8. júla 1996. Napriek tomu, že znalec 25. septembra 1996 oznámil súdu, že nemôže podať znalecký posudok v určenej lehote, okresný súd toleroval aj ďalšie nedodržanie lehoty, o ktorú znalec požiadal do 30. marca 1997. Znalecký posudok bol predložený 23. marca 1998. Postup okresného súdu pri zabezpečovaní kontrolného znaleckého posudku možno označiť ako obdobie neefektívnej činnosti okresného súdu, pretože v tomto období neurobil opatrenia, ktoré by účinne smerovali k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľov.

Ústavný súd zistil obdobia nečinnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00, ktorého predmetom sú vylúčené nároky na ochranu vlastníckeho práva sťažovateľov. V tejto veci okresný súd po vrátení spisu z Krajského súdu v Košiciach (17. júla 2001) začal konať až 9. novembra 2004, keď vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za zmenu návrhu a predloženie dokladov. Jediné pojednávanie sa zatiaľ uskutočnilo 30. septembra 2005. Dva predchádzajúce termíny pojednávania boli zrušené pre práceneschopnosť zákonnej sudkyne, rovnako aj následne nariadená ohliadka na mieste (6. októbra 2005), čo je nepochybne okolnosť, ktorá sa nedá ovplyvniť, ako argumentuje predseda okresného súdu, zároveň však toto spomalenie konania nemôže ísť na ťarchu sťažovateľov.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti namietal, že nečinnosť súdu bola spôsobená aj samotnou nečinnosťou sťažovateľov a poukázal na predloženie dokladov až na výzvu súdu a špecifikáciu žalobného petitu až 20. januára 2006. Podľa názoru ústavného súdu, tieto okolnosti možno pripísať čiastočne na ťarchu sťažovateľov, nezbavujú však okresný súd zodpovednosti za zbytočné prietahy zapríčinené jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (m. m. II. ÚS 156/03). Na druhej strane je potrebné uviesť, že sťažovatelia v priebehu celého konania urgovali postup súdu a na jeho výzvy včas reagovali.

Uvedené skutočnosti významne ovplyvnili dĺžku konania, v ktorom došlo k zbytočným prietahom v konaní tak nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou okresného súdu, a preto ústavný súd konštatoval, že okresný súd porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 626/00 v ďalšom období konal bez zbytočných prietahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovatelia žiadali, aby im bolo priznané finančné zadosťučinenie 100 000 Sk. Ústavný súd považoval za odôvodnenie tohto nároku vyjadrenie sťažovateľov, že *„do dnešného dňa súd nebol schopný vyriešiť ich základný problém spočívajúci v neustálom zamokaní ich rodinného domu, ktorý sa pomaly stáva neobývatelným, k neustálemu padaniu hlíny zo susednej parcely a posúvaniu hranice, pričom napriek podanému návrhu na výkon čiastočného rozhodnutia k náprave ani len minimálne nedošlo“*.

Pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadnil celkový priebeh konania, jeho doterajšiu dĺžku a predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom ako aj rozsah a povahu uplatnených nárokov a ďalšie okolnosti prípadu najmä na to, že sťažovatelia tiež prispeli k celkovej dĺžke konania a dospeli k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún) každému sťažovateľovi primerané konkrétnym okolnostiam prípadu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátkou JUDr. Ľ. V. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 9 392 Sk (slovom deväťtisícristodevät'desiatdva slovenských korún) spolu za dva úkony právnej pomoci urobené v roku 2006 pre dve osoby po 2 730 Sk podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov s uplatnením 20 % zníženia, pretože išlo o právne úkony urobené pri zastúpení dvoch osôb a štyrikrát po 164 Sk (režijný paušál).

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2006